

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องระบบการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งหมด จำนวน 6 แห่ง ซึ่งดำรงตำแหน่งต่างๆ คือ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล แห่งละ 1 คน รวม 6 คน รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล แห่งละ 2 คน รวม 12 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 166 คน และพนักงานส่วนตำบล จำนวน 143 คน รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 327 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับที่	องค์การบริหารส่วนตำบล	คณะผู้บริหาร	สมาชิกสภา	พนักงาน	รวม
1	อบต. บางพลีใหญ่	3	46	31	80
2	อบต. บางแก้ว	3	22	30	55
3	อบต. บางโหลง	3	30	21	54
4	อบต. บางปลา	3	30	20	53
5	อบต. ราชاتهวะ	3	32	32	67
6	อบต. หนองปรือ	3	6	9	18
รวม		18	166	143	327

ตัวแปรที่ศึกษา

จำแนกตัวแปรที่วิจัยไว้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในตำบล ประสบการณ์การทำงานในตำบลหรือหมู่บ้าน และการได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระบบการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ระบบครอบครัว ระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองการปกครอง และระบบความเชื่อและการปฏิบัติทางศีลธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นประชากรของการวิจัยมี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในตำบล ประสบการณ์การทำงานใน

ตำบลหรือหมู่บ้าน และการได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระบบการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยยึดกรอบแนวคิดของระบบพัฒนาสังคมเป็นหลักแล้วกำหนดหัวข้อคำถามให้สอดคล้องตามหลักการพัฒนาสังคมที่ปรากฏในเอกสารสรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า ม) และระบบการพัฒนาสังคมที่นำไปสู่ความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549, หน้า 3) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ทั้งหมดจำนวน 50 ข้อ ครอบคลุมระบบการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 ระบบ ได้แก่

1) ระบบครอบครัว	จำนวน 9 ข้อ
2) ระบบการศึกษา	จำนวน 10 ข้อ
3) ระบบเศรษฐกิจ	จำนวน 9 ข้อ
4) ระบบการเมืองการปกครอง	จำนวน 12 ข้อ
5) ระบบความเชื่อและการปฏิบัติทางศีลธรรม	จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ บทความ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการพัฒนาสังคม

2. กำหนดกรอบแนวคิดที่จะใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย โดยผู้วิจัยสังเคราะห์จากหลักการพัฒนาสังคมที่ปรากฏในเอกสารสรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า ม) และระบบการพัฒนาสังคมที่นำไปสู่ความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549, หน้า 3) ครอบคลุมระบบการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 ระบบ ได้แก่

- 2.1 ระบบครอบครัว
- 2.2 ระบบการศึกษา
- 2.3 ระบบเศรษฐกิจ
- 2.4 ระบบการเมืองการปกครอง
- 2.5 ระบบความเชื่อและการปฏิบัติทางศีลธรรม

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item – objective : IOC) และความถูกต้องเหมาะสมทางภาษา

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอบางเสาธงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความยากง่ายของแบบสอบถามว่าผู้ตอบเข้าใจตรงกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้หรือไม่

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านขั้นตอนการทดลองใช้กับประชากร (try out) จำนวน 30 คน ในเขตอบต. อำเภอเมืองสมุทรปราการ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach'alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงข้อความ ตรวจสอบเนื้อหาและความสมบูรณ์ แล้วจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีแนวทางการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ถึงผู้นำชุมชนที่เป็นประชากรของการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลจากประชากรโดยตรงทุกพื้นที่ที่ทำการวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงความมุ่งหมายของการวิจัย แนวทางการตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 327 ฉบับ จำแนกตามจำนวนประชากรในพื้นที่เป้าหมาย ได้แบบสอบถามคืน 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.21

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรในพื้นที่เป้าหมาย

ลำดับที่	อบต.	จำนวนแบบสอบถาม
1	อบต. บางพลีใหญ่	80
2	อบต. บางแก้ว	55
3	อบต. บางโคลง	54
4	อบต. บางปลา	53
5	อบต. ราชาทะเว	67
6	อบต. หนองปรือ	18
รวม		327

4. ระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ระหว่างวันที่ 1 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2552 ถึงวันที่ 15 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2552

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายถึงลักษณะส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในตำบล ประสบการณ์การทำงานในตำบลหรือหมู่บ้าน และการได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อระบบการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่าสถิติ t-test และ F-test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และตัวแปรตาม ได้แก่ ระบบการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. การแปลผลข้อมูล

เมื่อทำการวิเคราะห์ห้ข้อมูลแล้ว จากนั้นนำค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมาแปลผลตามเกณฑ์ (ประคอง กรรณสูต, 2538) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี